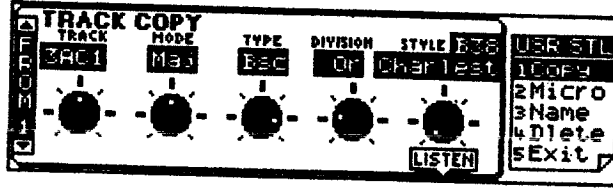

butonları da kullanabilirsiniz. Aşağıdaki ekran sayfasında örnek olarak B38 Charlest Stili seçilmiştir.

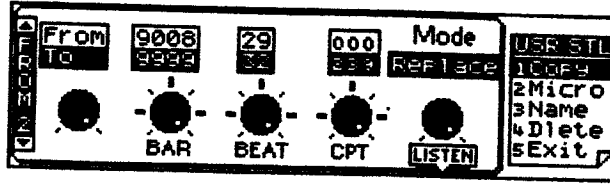
1) 1 no'lu User Style/Rec (kayıt) sayfasında iken [SHIFT]'i basılı tutarken [F1]'e basın.

- 2) Kopyalanacak kanalı seçmek için [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirin.
 3) Majör, minör ve yedili pattern tiplerini seçmek için [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirin.
 Aranje tipini (Basic, Advanced) seçmek için [BASS/BANK] yuvarlak düğmesini çevirin.
 Divizyonları (Or, Va, Fo, Fv, In, Ed) seçmek için [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmesini çevirin.
 Divizyon kısaltmalarının açık anlamları: Or -Original, Va-Variation, Fo-Fill In To Original, Fv-Fill In To Variation, In-Intro, Ed-Ending

Not: Bir User Stilin kanahını ancak disketten kopyalayabilirsiniz - bir User Stil hafızasındaki Stili başka bir User Stil hafızasına kopyalamanız mümkün değildir.

- 5) Kopyalama yapacağınız ritm parçasını dinlemek için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna (LISTEN) basın.
 6) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki ekran sayfasını seçin (FROM2 sayfası).

Şimdi, hafızada yüklü olan ritm parçasının (divizyonu, pattern'i v.s.'yi) kopyalanacak kısmının başlangıç ve bitiş noktalarını belirleyeceğiz.

■ Kopyalanacak kısmın başlangıç noktası (From)

From satırındaki parametreler kopyalanacak kısmın başlangıç noktasını (Bar, Beat ve CPT değerleri ile) gösterir.

7) Ekranın sol üst köşesinde "From" 'u mavi ile işaretlemek amacıyla [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirin.

From ile birlikte aynı satırdaki ilgili değerler de mavi ile işaretlenecektir.

8) Notanın başlangıcını gösteren Bar, Beat (vuruş) ve CPT değerlerini belirlemek amacıyla sırasıyla, [ACCOMP/GROUP], [BASS/BANK] ve [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmelerini çevirin.

Bu parametrelerin açılış değerleri şöyledir:

Bar	Beat	CPT
1	1	0

Bu değerlere göre, 1.barın 1.vuruşundan itibaren kopyalama başlar.

Beat ve CPT değerlerini denemeden önce, bar'ların tamamını kopyalamak sizin için muhtemelen iyi olur. Bununla birlikte bir bar'daki sadece belirli birkaç notayı seçip kopyalamanız da mümkündür. Bu amaçla, notaların başlangıç yerini saptarken Beat ve CPT

değerleri size yardımcı olacaktır.

■ Kopyalanacak kısmın bitiş noktası (To)

9) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek ekranın sol üst köşesindeki "To" yu mavi ile işaretleyin.

"To" satırındaki parametreler kopyalanacak kısmın bitiş noktasını (Bar, Beat ve CPT değerleri ile) gösterir. "To" satırındaki parametrelerin açılış değerleri kanalın tümünü içine alacak şekilde ayarlıdır.

10) Kopyalanacak kısmın son bar'ını, vuruşunu ve CPT değerini belirlemek amacıyla sırasıyla, [ACCOMP/GROUP], [BASS/BANK] ve [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmelerini çevirin.

Örneğin 1 ~ 4 arası bütün bar'ları kopyalamak için "From" satırı için 1-1-0 değerlerini, "To" satırı için 5-1-0 değerlerini seçin.

11) Başlangıç ve bitiş noktalarını belirlediğiniz kısmı dinlemek için Part Select bölümünden [M.DRUMS] (LISTEN) butonuna basın.

■ Kopyalama türü

Kopyalama iki şekilde gerçekleştirilebilir:

Kopyalama türü (Mode)	Açıklama
Replace	Başlangıç ve bitiş noktaları belirlenmiş olan notalar gideceği kanaldaki belirli bir mezur alanını silerek kopyalar. Yani o mezur alanına ilave olmaz.
Mix	Başlangıç ve bitiş noktaları belirlenmiş olan notalar gideceği kanaldaki belirli bir mezur alanına ilave olarak kopyalanır. O mezur alanında önceden var olan notalar silinmez.

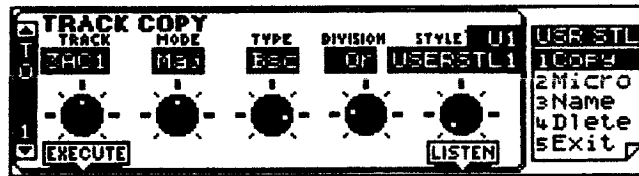
Kopyayı göndereceğiniz kanalın uzunluğu, kopyalanacak parça için uzun olabilir. Bu nedenle kopyanın gönderileceği kanalın içinde başlangıç ve bitiş noktalarını belirlemek gerekir. Başka bir deyişle kopyalanacak parçanın, gideceği kanalda hangi mezur alanına yerleşeceğini belirlemeniz gerekir.

Not: Aşağıda belirtilen işlemlerle kopyalama tamamlanacaktır. Daha öncede belirtildiği gibi, ritm parçasının kopyalanacağı (kaydedileceği) User Stil hafızasında mevcut bir ritm varsa, kopyalama yapmadan önce bu ritmi diskete kaydedin. Çünkü ister Replace ister Mix modunda kopya yapın, kopyalama işleminde bir terslik olursa, User Stil hafızasında önceden mevcut olan ritmin ilk halini korumanız mümkün olmayacaktır. Bu ritmin ilk halini korumak için kopyalama yapmadan önce ritmi diskete kaydedin.

12) Kopyalama türünü (Replace veya Mix) seçmek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin.

■ Kopyanın Gideceği Yer (To 1)

13) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki sayfayı seçin (To 1 sayfası)

Bu sayfa daha önce seçmiş olduğunuz From 1 sayfasına benzemektedir. Ancak burada, kopyanın gideceği yer belirlenecektir.

14) Kopyanın gideceği kanalı belirlemek için [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirin.

Davul kanalını (ADR) davul haricindeki başka bir kanala kopyalamanız mümkün değildir. Aynı şekilde bass kanalını (ABS) bass'ın haricindeki başka bir kanala kopyalamanız mümkün değildir. Akompanya kanallarını (ACC 1 ~ 6) ise kendi aralarında istediğiniz şekilde kopyalayabilirsiniz. Örneğin bir Stilin 2 no'lu ACC kanalını, 5 no'lu ACC kanalına kopyalayabilirsiniz. Ancak herhangi bir ACC kanalını ADR'ye veya ABS'ye kopyalamanız mümkün değildir.

15) Pattern tiplerini (Majör, minör, yedili), aranje tiplerini (Basic, Advanced) ve divizyonları (Or, Va, Fv, In, Ed) seçmek için sırasıyla [ACCOMP/GROUP], [BASS/BANK] ve [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmelerini çevirin.

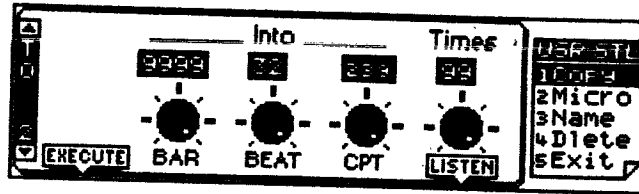
Not: Intro'lar yalnızca Intro'lara, Finaller (Endings) yalnızca Finallere, Ataklar (Fill-Ins) yalnızca Ataklara kopyalanabilir.

Tekrarlı çalan bir pattern, bir kere çalan pattern'e kopyalanamaz.

16) Ritm parçasının kopyalanacağını (kaydedileceği) User Stil hafızasını seçmek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin.

17) Kopyalanacak kanalı dinlemek için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna basın.

18) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki sayfayı seçin (To 2 sayfası)

Ekranda görülen Into değerleri, seçmiş olduğunuz kanalın kaçınıcı bar'ı, vuruşu ve CPT değerinden itibaren ritm parçasının kaydedileceğini belirler. Yani kopyanın gideceği başlangıç noktasını gösterir. Eğer ritm parçasını, seçtiğiniz kanalın başına kaydetmek istiyorsanız Bar=1, Beat=1 ve CPT=0 değerlerini seçin.

19) Bar için [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini, Beat (vuruş) için [BASS/BANK] yuvarlak düğmesini ve CPT için [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmesini çevirin.

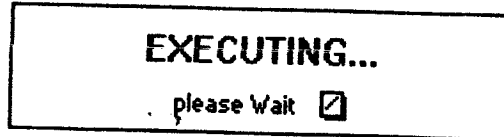
20) Ritm parçasının kaydedileceği kanalı dinlemek için Part Select bölümünden [UPPER 1] butonuna basın.

21) Ritm parçasının kaç kere kopyalanacağını belirlemek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin. Örneğin ritm parçası 1 kere kopyalanacak ise "Time" parametresi için 1 değerini seçin.

Kopyalama işlemi tamamlanmadan önce tüm ayarlamaların doğru olup olmadığını kontrol edin. Önceki sayfalardaki ayarlamaları kontrol etmek için PAGE ▲ / ▼ butonlarını kullanarak bu sayfaları seçin. Ardından, yukarıda görülen sayfaya geri dönün.

22) Kopya işlemini başlatmak için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna basın.

Ekrana aşağıdaki mesajı vererek işlemin başladığını gösterir.

Kopyalama işlemi bitince ekran aşağıdaki mesajı verir.

OK !!
FUNCTION COMPLETE

Kopyalanmış olan ritm parçasını dinlemek için Part Select bölümünden [UPPER 1] butonuna basın.

12.4 Yazdığınız Ritmlerde Yapılabilecek Değişiklikler

Kayıt yoluyla yapılabilecek değişiklikler

■ Ritme birkaç notanın ilave edilmesi

Ritmin belirli bir partisine birkaç nota daha kaydetmek isteyebilirsiniz. Bu amaçla, kayıt yapılacak partiyi, divizyonu, pattern tipini (Mode) ve aranje tipini (Type) seçin (Bkz. sayfa 108).

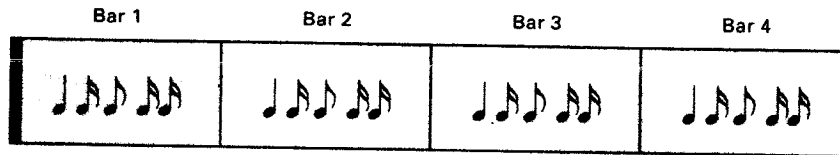
Record Merge kayıt modunu (2 no'lu User Stil sayfasını) seçin. Kayıta başlamak için Recorder bölümündeki [REC●] butonuna ve ardından [START/STOP] veya [PLAY▶] butonuna basın. Şimdi, dilediğiniz şekilde notaları kaydedin.

■ Klavye kontrollerinin ritme uygulanması

Bender/Modulation kolunu sağa, sola, ileri hareket ettirirken elde edilen (pitch bend, modülasyon) efektlerini ve Hold ve expression pedalla yapılan uygulamaları ritme kaydedebilirsiniz. Bu amaçla, yukarıda da belirtildiği gibi, kayıt yapılacak partiyi, divizyonu v.s. seçin. [REC●] butonuna ve ardından [START/STOP] veya [PLAY▶] butonuna basarak kayıta başlatın. Bender/Modulation kolunu, Hold ve expression pedallarını gerekli yerlerde kullanın.

■ Belirli partilerin ayarlamalarının değiştirilmesi veya yeni ilaveler yapılması

Burada belirtilen işlemler, klavyeye ve diğer kontrollere dokunmadan Record Merge modunda kayıt yapmanızı gerektirir. Değişiklik yapılacak kanalı, divizyonu ve Record Merge modunu seçin ve kayıta başlayın. Efekt ve Ton değişiklikleri gibi statik değişiklikler divizyonun en başına kaydedilir. Dolayısıyla efekt ve Ton değişikliklerini kaydederken ritmin 1.vuruşundan sonra kayıta durdurun. Divizyonun sonuna dek beklemeniz gerekmez.

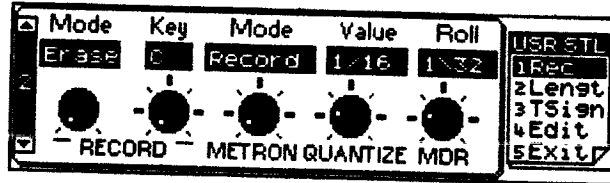
Ton/Davul Seti
Expression
Panpot
Reverb
Chorus
v.s.

Her divizyonda nota dataları ve divizyon başında yer alan Ton ve efekt ayarları bulunur.

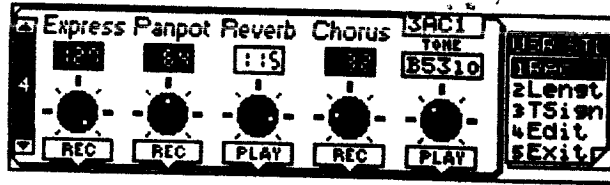
Ton ve Davul Setinin Seçimi

Bir ritmi veya ritmin herhangi bir divizyonunu yazdıktan sonra, örneğin bass partisi için seçtiğiniz Tonun diğer partilerin Tonu ile pek uyumlu olmadığını düşünebilirsiniz. Ya da electronic piano sound'u yerine akustik piano sound'unu seçseydim diyebilirsiniz. Ritmi yazdıktan sonra Ton veya Davul Seti değişiklikleri için aşağıdaki işlemleri uygulayın:

- 1) 1 no'lu User Style/Rec (kayıt) sayfasına girin; Ton veya Davul Seti değiştirilecek partiyi seçmek için [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirin.
- 2) Ayarlamaların yapılacağı divizyonu seçin. Bir pattern kaydedilip diğerlerine kopyalanmış ise (M=m=7 gibi durumlar) bu pattern'lerin hepsini seçin.
- 3) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki sayfayı seçin:

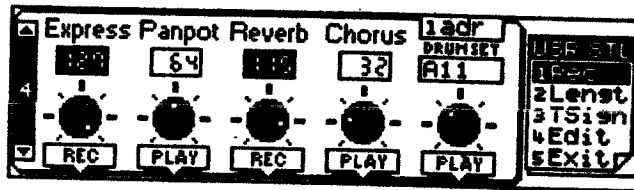
- 4) Kayıt için Merge modunu seçmek amacıyla [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirin.
- 5) Aşağıdaki ekran çıkana dek [PAGE] ▼ butonuna basın.

Ton değişikliği yapmadan önce yukarıdaki ekran sayfasını dikkatlice inceleyin. Ekranda, Expression, Panpot ve Chorus değerleri mavi ile işaretlidir (mavi rengin üzerine beyaz yazı ile yazılıdır). Bu değerlerin hizasında en altta "REC" yazar. Yani, bu değerler birazdan kayda geçecek demektir. Ekranda beyazla işaretli olan Reverb ve Tone değerlerinin hizasında en altta "PLAY" yazar. Bunun anlamı bu değerler kayda geçmeyecek demektir.

Ekranın sağ üst köşesinde 3 AC1'in büyük harflerle yazılı olması bu partiye daha önce kayıt yapılmış (içinde nota dataları ve diğer ayarların) olduğunu gösterir.

Aşağıdaki ekran sayfasının sağ üst köşesine dikkatlice bakınız. ADR'nin küçük harflerle (1 adr) yazılmış olması bu kanalın henüz boş olduğunu (hiç kayıt yapılmadığını) gösterir.

- 6) Kayda geçecek olan efektlerin en altında "REC" yazısının görüntülenmesini sağlayın. Bu amaçla, Part Select bölümündeki [M.DRUMS], [M.BASS], [LOWER] ve [UPPER 2] butonlarını kullanın. Butonların birine basışınızda ekrandaki yazı "REC" veya "PLAY" olur.
- 7) Ekranın sağ üst köşesinde görüntülenenen Ton veya Davul Setinin kayda geçmesi için Part Select bölümündeki [UPPER 1] butonuna basın.
- 8) Ton veya Davul Setini değiştirmek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin ya da TONE bölümündeki butonları kullanın. Efektleri ayarlamak için efektlerin hizasındaki yuvarlak düğmeleri çevirin.
- 9) Recorder bölümündeki [REC ●] butonuna basın.
- 10) Yukarıdaki değişiklikleri kayda geçirmek için [START/STOP] veya Recorder [PLAY ►] butonuna basın.

11) Bir mezurluk geri sayımı bekleyin ve ardından bir veya iki vuruşluk süre sonunda [START/STOP]'a basın.
Tüm değişiklikler kayda geçmiştir.

Öneri: Ritmin herbir divizyonu için farklı Tonlar kullanabilirsiniz. Nitekim, 3AC1 Basic/Original divizyonu electric piano sound'u ile, Basic/Varyasyon divizyonu ise akustik piano sound'u ile çalabilir. Ancak çok fazla "artistik" yollara girmeyin. Akustik piano'yu başka bir akompanya kanalında kullanmanız pek çok karışıklığı önleyecektir.

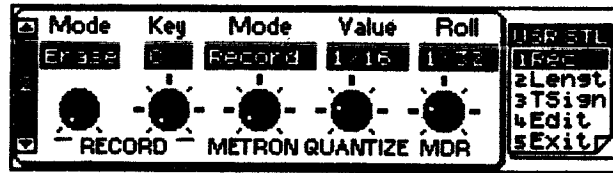
b. Davul aksamlarında ton kaymasının yapılması

5 no'lu User Style/Rec sayfasında, seçtiğiniz Davul Setinin herbir aksamında ton kayması yapmanız mümkündür. Çok kullanılan davul aksamları ve nota numaraları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

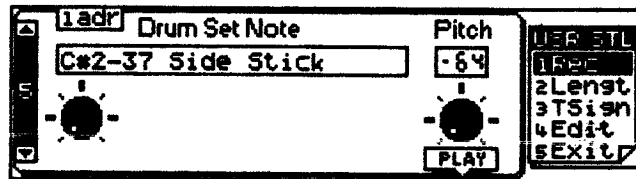
Note	Sound
C#2/37	Side Stick
D2/38	Snare Drum 1
E2/40	Snare Drum 2
F2/41	Low Tom 2
E3/52	Chinese Cymbal
G#3/56	Cowbell
A3/57	Crash Cymbal 2
F4/65	High Timbale

Not: 5 no'lu User Style/Rec sayfasını seçebilmek için, bu sayfadan önce 1 ADR kanalını seçmeniz gerekir.

- 1) 1 no'lu User Style/Rec sayfasında iken 1 ADR kanalını seçin.
- 2) Ayarlamanın yapılacağı divizyonu ve kopyalama yapılmış olan pattern'leri (M=m=7 v.s. durumlar) seçin.
- 3) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki sayfayı seçin:

- 4) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek Mode parametresini "Merge" 'e getirin.
- 5) Aşağıdaki ekran sayfası görüntülene dek [PAGE] ▼ butonuna birkaç kere basın.

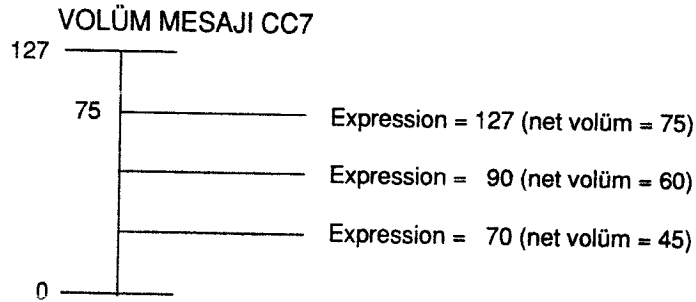
- 6) Ton kayması yapılacak davul aksamını seçmek için [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirin.
 - 7) Ton kayması değerini belirlemek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin; ekrandaki "pitch" parametresi, -64 ~ +63 arasında değişir. Klavyeyi çalarak yaptığınız ayarlamayı dinleyin. Yaptığınız ayarlamaların kayda geçmesi için ekranın sağında "PLAY" yazan yerde "REC" yazmalıdır.
 - 8) Part Select bölümünden [UPPER 1] butonuna basarak "PLAY" yazan yerde "REC" yazmasını sağlayın.
 - 9) Recorder bölümünden [REC●] butonuna basın.
 - 10) Kayıta başlamak için [START/STOP] veya Recorder [PLAY ►] butonuna basın.
 - 11) Bir mezurluk geri sayımı bekleyin, ardından birinci veya ikinci vuruştan sonra tekrar [START/STOP]'a basın.
- Ton kayması ayarlamaları kayıta geçmiş durumdadır.

Expression, Panpot, Reverb ve Chorus ayarlarının kayıtlı ile ilgili notlar

Sayfa 124'de kayıta geçirebileceğiniz Reverb ve Chorus ayarlamaları Reverb ve Chorus'un volüm seviyesi ile ilgilidir. Yani sayfa 79'da belirtilmiş olan ayarlardır. Reverb ve Chorus'a ait efekt tipleri, efekt süresi v.s. gibi ayarlar yalnızca bir performans programına kaydedilebilir. Bu ayarları içine alan bir performans programı hazırlarsınız ve yazdığınız ritmi çalmak istediğinizde o performans programını çağırırsınız. Böylece efekt tipleri, efekt süresi v.s. ayarlamaların yazdığınız ritmi çalma esnasında etkilenmesini sağlamış olursunuz.

Genel olarak, bir Müzik Stilinin karakteri çağırılan performans programına bağlı olarak değişebilir.

Expression parametresi (control change # 11), Volüm mesajına (control change # 7) bağlı olarak işlev gören yardımcı bir volüm mesajıdır. Expression parametresi "127" ye ayarlanırsa o partiye ait volüm Volüm mesajı (CC7) ile belirlenen değere eşit olacaktır. 127'nin altındaki Expression değerleri, Volüm (CC7) mesajında belirlenen "daha az" volüm elde edilecek anlamına gelir. Aşağıdaki şekilde 0 ~ 127 arası değişen Volüm mesajı (CC9) 75 değerini almıştır. Eğer Expression değeri 127'ye ayarlanırsa ilgili partinin volümü 75 değerini alır. Yani, Volüm mesajındaki değer hiç düşürülmeden işleme konulur. Expression 90 değerini alırsa ilgili partinin volümü 60, Expression 70 değerini alırsa ilgili partinin volümü 45 değerini alır.

Yukarıda belirtilenler konuyu size açıklamak için verilmiş örneklerdir. Bu bilgilerin ışığında, Volüm = 0 / Expression = 127 değerlerinde ilgili partinin ses vermeyeceğini rahatlıkla anlayabilirsiniz.

Aranjör Partilerinin volümleri sayfa 77'de anlatılan Mixer, veya sayfa 75'de anlatılan Volüm modlarında ayarlanabilir. User Stil Modunda Volüm'den ziyade Expression parametresinin ayarlanması, birbirini etkileyen iki değerle çalışmanın avantajını verir.

Özet olarak:

Control Change mesajı	
CC7 (volüm)	Volümün üst sınırını belirler. Volume ve Mixer modlarına ait ekran sayfalarında ayarlanabilir.
CC11 (Expression)	Volüm değerine uygulanacak yüzde (%) oranı belirler. Expression 127 değeri Volümdeki değerin % 100'ünü verir. Expression değeri User Stil modunda ayarlanabilir.

Öneri: Pattern çalarken Panpot parametresini yavaşça değiştirerek belirli bir ritm kanalının stereo kanallarında sağdan sola doğru kaymasını (pan efektleri) sağlayabilirsiniz. Bu efekti kayda geçirebilmeniz için pattern'in başından sonuna dek kayıtlı sürdürmeniz gerekir. Bu tip bir efekt özellikle synthesizer veya gitar sound'larının sağdan sola doğru kaydırılmasında işe yarar.

Standart tempo değerinin ayarlanması

Standart tempo değeri Aranjörün One Touch modunda seçtiği tempodur. Şu ana dek yazılanlardan biliyorsunuz ki [TEMPO] diski ve [AUTO/LOCK] butonları bu standart tempoyu değiştirmenizi sağlar; bu yeni tempo değerini bir performans programına dahil edebilirsiniz. Uygun bir temponun ayarlanması One Touch programını kullanmak istediğiniz durumlarda faydalı olur.

Yazdığınız ritmin standart tempo değerini değiştirmek ve bu tempo değerini kayda geçirmek için: [TEMPO] diski ile yeni tempoyu ayarlayın, 1 no'lu User Style/Rec sayfasından herhangi bir ritm partisini seçin. Record Merge modunu seçin ve kayıtlı başlatın, 1. veya 2. vuruştan sonra kayıtlı durdurun.

Bu işlemi yaparken klavyeyi çalmayın veya G-800'e bağlı herhangi bir kontrolörü (pedal v.s.) kullanmayın!

Not: Kaydettiğiniz son tempo değeri ritmin Standart temposu olur. Bu nedenle, ritmin standart tempolu bütün ritm partileri yazıldıktan sonra belirlenecektir.

12.5 MIDI yoluyla ritm yazma

Ritm yazmanın üçüncü yolu dışardan bağlı bir sequencer (sequencer yazılım programı olan bir bilgisayar veya MC-50 Mk II) kullanmak ve Aranjör kayıt durumunda iken MIDI data'larını göndermektir. Dışardan bir sequencer kullanmanın iki avantajı vardır:

- Notaları tek tek girerek (step time tipi kayıt ile) ritmi yazabilirsiniz.
- SMF'lerdeki mevcut kanalları veya G-800'ü satın almadan önce kaydetmiş olduğunuz bir şarkıdaki mevcut kanalları kullanabilirsiniz. Disket sürücüsü olmayan eski tip Intelligent Synthesizer serisi enstrümanlardaki (örneğin E-70, E-35 v.s.) Stilleri kopyalayamazsınız da mümkündür.

Not: Kendi ritminizi yazarken başlangıç noktası olarak piyasadaki mevcut SMF'lerin kanallarını kullanabilirsiniz. Ancak SMF'lerin tamamen kopyalanmaya karşı korumalı olduğunu unutmayın (copyright).

SMF'deki kanalları kendi kişisel çalışmalarınız için kopyalamakta serbestsiniz ancak SMF kanallarından birini kullanarak yazdığınız ritmi kesinlikle satamazsınız veya böyle bir "borçlanmış" ritmin bir kopyasını arkadaşınıza veya bir meslektaşınıza veremezsiniz.

Not: G-800'e MIDI data'larını göndermeden önce, kullanmak istediğiniz GM ya da GS Standard MIDI File'in GM System On ya da GS Reset mesajını silin. Bu iki mesaj G-800'ün GM/GS moduna

geçmesine neden olan ve data akışının başında yer alan Sys Ex (System Exclusive) mesajlarıdır. Dolayısıyla bu mesajlar G-800'ün Aranjör bölümünü geçici olarak iptal eder. Bu MIDI mesajlarının nasıl silineceğini öğrenmek için sequencer'ınızın kullanım kılavuzunu inceleyin.

Kayıt edilebilecek datalar

Note - on/off ve velocity datalarından başka, G-800 aşağıdaki MIDI mesajlarını da kabul eder:

MIDI message	Number	Name
Control Change	0	Bank Select MSB
Control Change	1	Modulation
Control Change	6	Data Entry
Control Change	7	Volume
Control Change	10	Pan
Control Change	11	Expression
Control Change	32	Bank Select LSB
Control Change	64	Hold*
Control Change	91	Reverb Depth
Control Change	93	Chorus Depth
PC		Program change
PB		Pitch bend
Control Change	98	NRPN MSB
Control Change	99	NRPN LSB

* Hold on/off mesajları eşdeğer nota süresi (equivalent note duration) değerlerine dönüştürülecektir. Aranjör kanallarında kesinlikle Hold mesajları bulunmaz ancak etkilenen notaların duyulma süresi Hold pedalı ile elde edilen uzunluğa göre ayar edilecektir.

Kullanacağınız şarkıların formatı GM/GS uyumlu olmadığı müddetçe, modulation (CC11), pitch bend ve hold (CC64) mesajlarının haricindeki mesajları filtrelemenizi öneriyoruz. Diğer parametreleri G-800'de ayarlayın (sayfa 124'deki "Yazdığınız Ritimlerde Yapılabilecek Değişiklikler" bölümünü inceleyin). Bank Select (banka seçme) ve program change mesajları elle belirlenmelidir. Bütün bunlara ilave olarak, G-800'de ritminizi zenginleştirecek pek çok yeni sound vardır.

Bağlantılar ve senkronizasyon

1) Sequencer veya bilgisayarınızın MIDI OUT port'unu G-800'ün MIDI IN soketine bağlayın.

Bundan sonraki adım G-800'ü sequencer'ınıza - ya da sequencer'ınızı G-800'e senkronize etmek olacaktır. G-800'ü sequencer'ınıza senkronize ederseniz G-800, sequencer'ın temposuna ayak uyduracaktır. Sequencer'ı G-800'e senkronize ederseniz sequencer, G-800'ün temposuna ayak uyduracaktır. Burada, G-800'ü sequencer'a senkronize edelim. Yani G-

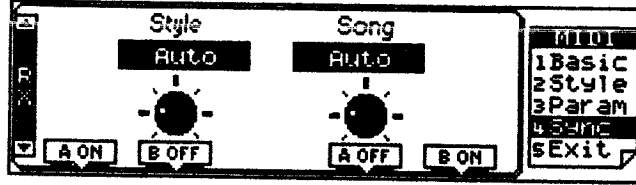
800 uydu (slave) olsun. Böylelikle, tek bir MIDI kablosu kullanarak dataları ve MIDI clock mesajlarını G-800'e gönderebilirsiniz.

Senkronizasyon ayarlarını yapmak için:

2) G-800'ün Ana Ekranında iken [F3] (Midi)'ye basarak MIDI modunu seçin.

3) [SHIFT]'i basılı tutarken [F4]'e basın.

4) Gerekli olursa, aşağıdaki ekran sayfasını bulana dek [PAGE] ▼ butonuna birkaç kez basın.

Burada sadece ritm senkronizasyonu ile ilgili Style Sync parametresini ayarlamanız yeterlidir. Song Sync parametresi ile ilgilenmiyoruz.

5) [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirerek Style parametresini "Auto" ya ayarlayın.

MIDI IN A veya B kanallarının hangisinden MIDI clock mesajlarının alınacağını da belirleyebilirsiniz. Gerçi ekranın sağ alt köşesinde "A On" yazılı olduğundan (MIDI IN A'dan mesajlar alınacak) bunu değiştirmek gerekmez. Eğer, herhangi bir nedenden dolayı, MIDI IN B'yi mesaj alma kanalı olarak kullanmak isterseniz Part Select bölümünden [M.BASS] butonuna basarak "B ON" durumunu seçin.

6) Ana Ekran'a dönmek için [F5]'e basın.

Kaydedeceğiniz parça üzerinde hazırlıklar

7) Kaydedeceğiniz mezurları ayırın. Başka bir deyişle gerekli sayıda mezuru yeni bir şarkıya kopyalamanız gerekir.

Örneğin ritmin divizyonu 4 mezur uzunluğunda olacak ise kaydedeceğiniz parçayı (ya da kopyasını) 4 mezura indirin. Bu mezurlar yeni bir şarkının en başına kopyalanmalıdır.

8) Tüm sequencer partilerinin kayıt kanalı - MIDI kanalı (track - to - MIDI Channel) dizilişini aşağıdaki tabloya uygunluk açısından kontrol edin ve kaydedeceğiniz parçanın MIDI kanallarını buradakine uygunluk açısından değiştirin.

■ MIDI kanalları

Her aranjör partisi/kanalı bir MIDI kanalına gönderilmiştir. Bu diziliş fabrikada belirlenmiştir ve değiştirilemez. Bu diziliş aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

User Stil kanalı	Parti	MIDI kanalı
1	ADR (davullar)	10
2	ABS (bass)	2
3	ACC1 (melodik akompanya)	1
4	ACC2	3
5	ACC3	5
6	ACC4	7
7	ACC5	8
8	ACC6	9

G-800'de hazırlıklar

- 9) User Stil moduna girmek için [F4]'e (User Stl) basın.
 10) Menüdeki 1 Rec seçeneği işaretli değilse [F1]'e basın.
 11) Kaydedeceğiniz parti için tabloda belirtilen işlemleri yapın.

İşlem	Bkz. sayfa	İşlem	Bkz. sayfa
Parti seçimi	108	Ton veya Davul Seti Seçimi *	111
Divizyon seçimi	108	Ritm ölçüsünün belirlenmesi	112
Gerekli kanallar için tuş ayarı (ABS, ACC1~ ACC6)	110	Bar uzunluğunun belirlenmesi	112
Quantize'nin "Off" a getirilmesi **	111		

* Eğer orijinal banka seçme (bank select) ve program change mesajlarını kaydetmeyecekseniz bu işlem gereklidir. Daha önce de belirtildiği gibi G-800'de, MIDI yoluyla seçilebilecekler göre daha iyi bir sound bulunup bulunmadığı araştırmakta fayda vardır.

** MIDI datalarının kısa bir gecikme ile kaydedilmekle birlikte, Shift fonksiyonunu kullanarak ritm problemlerini düzeltmek, quantizasyonsuz durumda daha doğal çalan bir kanalı quantize etmekten daha akıllıca olur.

Kayıt

- 12) Kaydedilecek ilk partiyi sequencer veya bilgisayarınızda solo olarak çalın (ya da diğer partileri kapatın).
 13) G-800'ün Recorder bölümünden [REC●] butonuna basın.
 14) Sequencer veya bilgisayarınızda playback'i başlatın.
 15) Pattern'in çalması bitene dek başlayın ve ardından sequencer'da playback'i durdurun.
 16) 11. adıma dönün ve mevcut divizyondaki diğer partileri kaydedin.
 17) Diğer divizyonları kaydetmek için 7. adıma dönün.
 18) İşiniz bitince, Ana Ekranı dönmek için [F5]'e basın ve Style Sync parametresini Auto veya Internal'a ayarlayın (Bkz. sayfa 130).

Not: Kayıt esnasında zaman zaman ritmi diskete kaydetmeyi unutmayın. Elektrik kesilmesi olursa o zamana dek yaptıklarınız diskette muhafaza edilmiş olur (Bkz. sayfa 124).

Dışarıdan çeşitli kontrolörlerle kayıt

"MIDI yoluyla ritm yazma" konusunda belirtilen kavramların çoğu dışarıdan çeşitli kontrollerin kullanılmasıyla ritm yazarken de geçerlidir - ki tek istisna senkronizasyon ko-

nusudur.

- Ritminizin davul kanalını bir davulcunun çalmasını isteyebilirsiniz. Davul enstrümanları olarak TD-7, TD-5, SPD-11 veya PAD-80 (octapad II) gibi MIDI dönüştürücülerine (trigger - to - MIDI convertor) sahip enstrümanlar kullanılabilir.
- Ritminizin gitar ve bass partilerini GR-1 veya GR-09 gitar synthesizer'ına veya GI-10 MIDI dönüştürücüsüne (pitch - to - MIDI convertor) sahip olan bir gitaristin çalmasını isteyebilirsiniz.
- GI-10'u kullanırsanız, klavyede çalması çok zor bir partiyi mikrofonla söylemenize imkan verir. GI-10 ses perdenizdeki notaları MIDI nota mesajlarına dönüştürür (pitch - to - MIDI convertor).

Ritm yazarken "özel" müzisyenlerle çalışmanız akompanyalarınıza bir gerçekçilik kazandırır. G-800'ün hazır Müzik Stilleri de yukarıda belirtilen enstrümanları kullanmış olan "profesyonel" müzisyenler tarafından hazırlanmıştır.

Dışardan bağlı MIDI kontrolörleri ile ritm yazarken dikkat edilecek tek nokta kontrolörlerin kullandığı MIDI kanallarıdır.

Aşağıdaki dizilişe dikkat edin.

Ritm kanalı	Parti	MIDI kanalı
1	ADR (davullar)	10
2	ABS (bass)	2
3	ACC1 (melodik akompanya)	1
4	ACC2	3
5	ACC3	5
6	ACC4	7
7	ACC5	8
8	ACC6	9

Not: Gitar - MIDI kontrolörünü altı kanal değil bir kanaldan çalacak şekilde ayarlayın.

MIDI kontrolörünün MIDI OUT çıkışını G-800'ün MIDI IN A girişine bağlayın. Ritm kaydına başlamak için sayfa'da belirtilen "Ritm yazmaya sıfırdan başlamak" bölümünü inceleyiniz.

12.6 Yazdığınız Ritmler Üzerinde Yapılabilecek Değişiklikler (2)

User Style Edit modu

User Style Edit modunda sekiz fonksiyon vardır: Erase, Delete, Insert, Quantize, Transpose, Change Velo, Change Gate Time ve Track Shift. Mevcut parametreler ve bunların ayarlanabilir değerleri için Referans Kitap'ı (Reference Manual) inceleyin.

Bu fonksiyonlar aşağıdaki yollarla seçilir:

- 1) Ana Ekranda iken [F4]' e (User Stil) basarak User Style modunu seçin.

2) [F4]'e (Edit) basarak User Style Edit modunu seçin.

3) Belirtilen fonksiyonlar menünün devamı olan sayfada ise [SHIFT]'i basılı tutarken ilgili fonksiyon tuşuna basın.

Bu fonksiyonların nasıl seçileceği aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Edit modu	Belirtilen fonksiyonu seçmek için
Erase	[F1] (Erase) (ya da [SHIFT] + [F1])
Delete	[F2] (Dlte) (ya da [SHIFT] + [F2])
Insert	[F3] (Insr) (ya da [SHIFT] + [F3])
Transpose	[F4] (Trnsp) (ya da [SHIFT] + [F4])
Change Velocity	[SHIFT] + [F1] (Velo) (ya da [F1])
Quantize	[SHIFT] + [F2] (Quant) (ya da [F2])
Change Gate Time	[SHIFT] + [F3] (Gate T) (ya da [F3])
Track Shift	[SHIFT] + [F4] (Shift) (ya da [F4])

Bu fonksiyonlardan birini seçtikten sonra, fonksiyonu uygulamaktan vazgeçerseniz. Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna (Execute - Uygula) basmadan önce, [UPPER 1] butonuna basın.

Edit fonksiyonları [PAGE] ▲ / ▼ butonlarını kullanarak seçtiğiniz iki veya üç ekran sayfasına yerleştirilmiştir. İstenen sonuçları elde etmek amacıyla doğru değerlerin girilmesi ilk seferde biraz zaman alabilir. Aşağıda, fonksiyonların kullanımı ile ilgili yol gösterici hususlar belirtilmiştir:

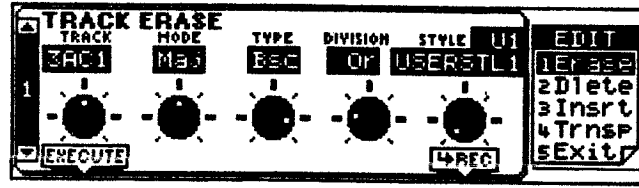
- İlk adım olarak, üzerinde işlem yapacağınız ritmi (User Stili) seçerek işe başlayın. 1 no'lu User Style/Rec sayfasında iken veya 1 no'lu Edit sayfasında iken ritmi seçebilirsiniz. Seçtiğiniz ritmin adı ekranın sağında "STYLE" yazısının altında görüntülenir.
- İkinci adım olarak, üzerinde işlem yapacağınız kanalı veya kanalları seçin. Bu kanallar: 1-ADR, 2-ABS, 3-AC1,....., 8-ACC veya bu kanalların hepsi (ALL). Üzerinde işlem yapacağınız pattern'i seçmeyi unutmayın. Bir pattern'i belirlerken şunları seçmeniz gerekir: Mode (M, m, 7), Type (B, A) ve Divizyon (Or, Va, In, Ed, Fo, Fv veya hepsi (ALL)).
- Üzerinde İşlem yapılacak mezur alanın başlangıç noktası "From" satırındaki Bar, Beat ve CPT değerleri ile, bitiş noktası "To" satırındaki Bar, Beat ve CPT değerleri ile belirlenir.
- Neyin değişeceğini ve ne şekilde değişeceğini ilgili parametreleri ayarlayarak belirleyin.
- İşlemin uygulanması (tamamlanması) için Part Select bölümünden [M.DRUMS] (Execute - Uygula) butonuna basın.

■ **Örnek: Panpot efektini kaldırmak amacıyla Erase (Silme) fonksiyonunun kullanılması**

Not: Eğer ritminizin orijinal halini korumak istiyorsanız belirtilen işlemleri yapmadan önce ritmi diskete kaydedin (Bkz. sayfa 116).

1) Menüden "Erase" seçeneğini işaretlemek için [F1]'e basın; Edit bölümündeki

başka bir sayfada iseniz (Erase'in o anki menüde işaretli olmadığı bir sayfa) [SHIFT]'i basılı tutarken [F1]'e basın.

2) İçindeki belirli bir ayarlamayı sileceğiniz kanalı [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek seçin. Ekranın en sağındaki "TRACK" parametresi seçtiğiniz kanalın adını belirtir.

"TRACK" parametresinin açılış değeri en son seçtiğiniz kanaldır. Örnek olarak 3AC1'i (1. akompanya kanalını) seçelim.

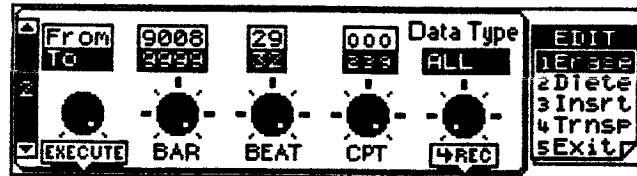
3) Üzerinde işlem yapılacak pattern'i belirlemek için Mode (Majör, minör, 7 - yedili), Type (B, A), (Arrange tipi - Basic, Advanced) ve Division (Or, Va, Fo, Fv, In, Ed) değerlerini girin. Bu amaçla [ACCOMP/GROUP], [BASS/BANK] ve [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmelerini çevirin.

Not: Type ve Division değerleri bir Stili çalarken panelde kullandığınız ilgili butonlarla da seçilebilir. Örneğin Basic, Advanced aranje tipleri [BASIC], [ADVANCED] butonları ile Division değerleri [ORIGINAL], [VARIATION], Fill - In [TO ORIGINAL] v.s. butonlar kullanılarak seçilebilir.

4) Eğer, üzerinde işlem yapacağınız ritmi (User Stil) şu ana dek seçmediyseniz, [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirerek ritmi seçebilirsiniz.

Örnek olarak User Style 1'i seçelim.

5) Aşağıdaki ekran sayfasını bulana dek [PAGE] ▼ butonuna birkaç kere basın (2 no'lu Edit/Erase sayfası).

6) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek "From" satırını işaretleyin. Kanalın neresinden itibaren (buradaki örnek olarak) Panpot efektini silecekse mezur başlangıcı için BAR, BEAT ve CPT değerlerini belirleyin; bu amaçla Bar için [ACCOMP/GROUP] Beat için [BASS/BANK] ve CPT için [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmelerini çevirin.

Bütün kanalı silmek için From satırındaki 1 - 1 - 0 açılış değerlerini ve To satırındaki değerleri değiştirmeyin. To satırındaki değerler (kanalın bitiş noktası) ritmdeki en uzun kanalın bitiş noktasını gösterir.

7) Sileceğiniz efekti veya başka bir ayarlamayı belirlemek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin. Ekrandaki Data Type parametresi seçtiğiniz şeyi gösterir.

Örnek olarak Panpot efektini sileceğimizden Panpt'yi seçin.

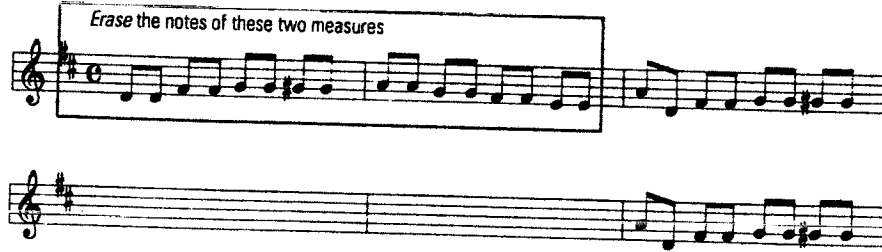
8) Silme işleminin gerçekleşmesi için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna basın.

Not: Aşağıda belirtilen işlemler yukarıdaki işlem adımları rehber alınarak uygulanabilir.

■ Track Erase ([F1])

Track Erase Fonksiyonu, seçtiğiniz ritm kanalındaki belirli notaları ve/veya MIDI event'larını (Nota, Modülasyon, Panpot, Expression, Reverb, Chorus, Program Change, Pitch Bend, NRPN) mevcut mezurları ortadan kaldırmadan siler.

Aşağıdaki şekilde, örnek olarak, sadece çerçeve içine alınan iki mezurdaki **notalar** silinecektir. Sonuç alt satırda görülmektedir. Notalar silinmiştir ve o iki mezur boş olarak durmaktadır:

Erase fonksiyonu sadece belirli bir data tipini (örneğin sayfa 127'de açıklandığı gibi canlı kaydedilen ve şarkı içinde sürekli gezinen panpot efektlerini) silip diğer kaydedilmiş dataları aynen bırakmak için kullanılabilir. Başka bir deyişle Erase Fonksiyonu ile yapılan silme "seçici" bir silmedir.

Sadece tek bir notayı silmek için: User Style modunda iken [F4]'e basarak Erase'i seçin. [PAGE] ▼ butonunu kullanarak 3 nolu sayfayı seçin. Sileceğiniz notaya ait tuşa basın. Nota, ekranda belirtilir. Parmağınızın biri bir tuşa diğeri başka bir tuşa ise o aralıktaki notalar silinecek demektir. Şimdi, EXECUTE'in hizasındaki [M.DRUMS] butonuna basın. Nota (lar) silinir.

Not: Erase Fonksiyonunun aynısı Microscope modunda Micro/Erase adı altında mevcuttur.

■ Track Delete ([F2])

Erase Fonksiyonu'na benzemesine rağmen, Delete Fonksiyonu seçilmiş mezurları tamamen ortadan kaldırır. Burada belirli bir data tipini (nota veya event'lar) seçmeniz mümkün değildir. Çünkü Delete Fonksiyonu o mezurdaki herşeyi ortadan kaldırır.

Aşağıdaki örnekte çerçeve içine alınan iki mezura Delete Fonksiyonu uygulanacaktır. Sonuç alt satırda görülmektedir. O iki mezur tamamen ortadan kalkmış ve üçüncü mezur başa alınmıştır.

İlk bakışta Delete Fonksiyonu, bar uzunluğunu belirleyen (Length) fonksiyon ile aynı işi yapıyor gibi görünebilir, ancak Delete Fonksiyonu daha esnektir, şöyle ki: Bar uzunluğunu belirlerken pattern'in 1. bar'ına dokunamazsınız, ama Delete Fonksiyonu'nda "From" ve "To" ile belirlenen değerleri kullanarak pattern'in 1. bar'ını silebilirsiniz. Delete "belirlenen aralık içindeki tüm mezurları sil" anlamına gelir. Örneğin bir pattern'in 1. ve 2. bar'ını Delete ile silersek 3. bar 1. bar'ın yerine geçer.

■ Track Insert ([F3])

Insert Fonksiyonu bir pattern'in içinde belirlenmiş bir bölgeye boşluklar yerleştirerek pattern'i uzatmanızı sağlar. Bu boşluğa yerleşecek parçayı Recorde Merge modunda kaydedip sonra parçayı bu boşluğun üzerine kopyalayabilirsiniz. Kopyalama sayfa....'da belirtildiği gibidir. Ya da bu boşluğa notaları veya diğer event'ları girmek için Microscope modunu kullanabilirsiniz.

Insert Fonksiyonunu kullanırken dikkat etmeniz gereken şey şudur: Buradaki "For" satırı daha önce gördüğünüz "To" satırından farklı çalışır.

Buradaki "From" pattern içinde boşluğun yerleştirileceği başlangıç noktasını gösterir. "For" satırında ise "From" 'da belirtilen değerlerden itibaren kaç bar, beat ve CPT'lik bir boşluğun yerleştirileceğini gösterir. Yani, "For" satırı "To" 'nun yaptığı gibi bitiş noktasını göstermez. Eklenecek boşluk miktarını gösterir. Örneğin "For" satırı 2 Bar, 2 Beat ve 240 CPT değerlerini girmişseniz bunun anlamı, "From" 'da belirlediğiniz başlangıç noktasından itibaren, "2 bar, 2 vuruş ve 2 vuruş'luk boşluk yerleştir demektir (120 CPT=....)

■ Track Transpose ([F4])

Bu fonksiyon, seçilmiş olan pattern'deki notaları başka bir tuştan çalar (transpoze yapar). Bu fonksiyonu yalnızca Intro ve Finaller için kullanmanızı tavsiye ederiz - örneğin bir ke-re çaldığınız ve kaydettiğiniz zor bir pattern'den kopyalama yaparsınız ve bu pattern'i diğer ritm kanallarına uyacak şekilde transpoze yaparsınız.

Yazdığınız ritm içindeki rastgele bir pattern'i transpoze ederseniz pattern'in do (c)'dan kompoze edilme özelliği bozulabilir ve playback'te Aranjör ritminizi yanlış okuyabilir.

■ Track Velocity Change ([SHIFT] + [F1])

Bu fonksiyon kaydettiğiniz notaların vuruş şiddetini değiştirmenizi sağlar. Pozitif (+) değerler notanın daha kuvvetli ve parlak vurmasını, negatif (-) değerler notanın daha yumuşak vurmasını sağlar.

■ Track Quantize ([SHIFT] + [F2])

Notaları kayıt esnasında quantize etmemişseniz ve kayıttan sonra vuruşlarda birtakım aksaklıklar olduğunu farkederseniz, bu fonksiyonu kullanarak kayıt sonrasında quantize yapabilirsiniz. Kayıttan sonra quantize yapmanın avantajı, önce kayıttan orijinal halini dinleyip ardından sadece yanlış olan vuruşları düzeltme imkanına sahip olmanızdır.

Eğer kayıt esnasında quantize yaparsanız tüm notalar quantize edilecek ve müziğin doğrallığı bozulacaktır.

■ Track Gate Time Change ([SHIFT] + [F3])

Gate Time, kayıttan sonra, belirli notalar için tuşun basılı tutulduğu süreyi değiştirmenizi sağlar. Yani, note-on (tuşa basıldığı an) ile note-off (tuştan elin çekildiği an) arasındaki süre, kayıttan sonra, Gate Time ile ayarlanabilir.

Daha önce de belirttiği gibi DP-2, DP-6 veya FS -5U pedalları ile gönderdiğiniz Hold mesajları (CC64) o nota için tuşun basılı tutulduğu süreye eşdeğer bir süreye dönüştürülür. Kısacası, pedalla bastığınız notaların süresini kısaltmak için Gate Time Fonksiyonunu kullanabilirsiniz.

Hatırlayacağınız gibi Release, tuştan elinizi çekince notanın ne kadar sonra sıfır volüme ineceğini belirler. Örneğin, kayıta "release" 'i uzun bir Ton kullanmışsanız ve kayıttan sonra "release" 'i daha kısa bir Ton ile Ton değişikliği yapmışsanız (veya tam tersi bir durum) Gate Time ile nota süresini ayarlayabilirsiniz.

■ Track Shift ([SHIFT] + [F4])

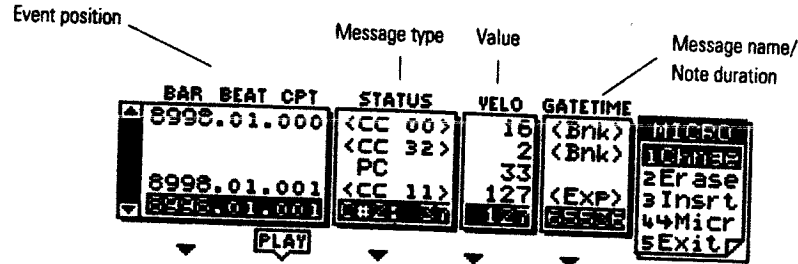
Shift Fonksiyonu daha önce kaydetmiş olduğunuz notaları kaydırmanızı sağlar. MIDI yoluyla ritm yazarken ritm partilerinin kısa bir gecikme ile kaydedildiğini farketmişseniz Shift Fonksiyonu'nu kullanarak bu gecikmeleri ortadan kaldırabilirsiniz. Shift Fonksiyonu ayrıca yavaş bir "attack" değerine sahip Tonlara uygulanması bakımından uygundur (Shift Fonksiyonu bu tip partilerin tüm notalarının pozisyonlarını matematiksel olarak "doğru" olan clock değerinin biraz önüne kaydırır). Shift Fonksiyonu seçilmiş olan To/From değer aralığına uygulanır.

Not: Bu fonksiyon Micro/Move Fonksiyonu'na benzer.

Micro modunda yapılabilecek İşlemler

G-800'ün Micro modu, Roland'ın MC serisi sequencer'lardaki Microscope moduna veya bir sequencer programındaki Grid Edit moduna eşdeğer bir moddur. Bu modda, event'ları (notalar, modülasyon dataları, program change, banka seçme v.s.) adım adım girilebilirsiniz.

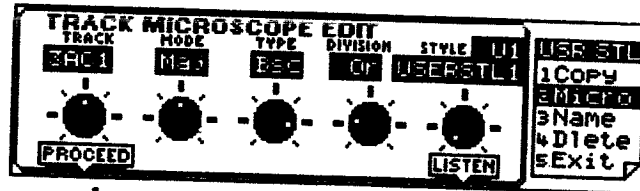
Bir Micro sayfası genelde aşağıdaki gibi görünür:

Micro sayfalarının çoğunda bir PLAY parametresi bulunur. Bu parametre seçilmiş olan notanın duyulmasını sağlar. Part Select bölümünde PLAY'in hizasına düşen butona basarsanız, seçtiğiniz notayı duyabilirsiniz (Banka seçme - bank select v.s. mesajlar dinlenemez, ancak bu mesajlar sonraki notaları değiştirir). [PAGE] ▲ / ▼ butonlarını kullanarak event'ları ekrandan izlerken de notalar playback yapılabilir.

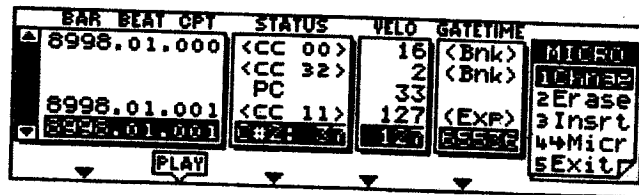
Ayrıca da anlaşıldığı gibi Micro modu daha önce görmüş olduğunuz Edit Fonksiyonları'na göre çok daha hassas işlem yapmanızı sağlar - ancak daha fazla zamanınızı alır. Mevcut datalar üzerinde işlem yapmak için hangi mod size uygun ise o modu seçin. Aşağıda, Micro modunun nasıl seçileceği gösterilmiştir:

- 1) Ana Ekranda iken [F4]'e basarak User Style modunu seçin.
- 2) Herhangi bir User Style sayfasında iken, [SHIFT]'i basılı tutarken [F2]'ye (Micro) basın.

Micro modunda yapabileceğiniz işlemlere genel olarak "edit etme" diyelim.

- 3) Micro modunda edit etmek istediğiniz kanal ve pattern'i (Mode, Type, Division'lar) belirleyin.
- 4) İşleme devam etmek için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna basın (Ekrandaki Proceed - "İşleme devam et" yazısının hizasındaki [M.DRUMS] butonu bulunur). Veya seçtiğiniz pattern'i dinlemek için Part Select bölümünden [UPPER 1] butonuna basın.

5) Size gerekli edit fonksiyonunu seçmek için ilgili fonksiyon tuşuna basın.

Aşağıdaki tabloda her bir edit fonksiyonunun hangi butonlarla seçilebileceği gösterilmiştir.

Micro Fonksiyonu	Seçmek için basılacak butonlar
Change(Değiştirme)	[F1] (Change)
Erase (Silme)	[F2] (Erase) (ya da [SHIFT] + [F2])
Insert (Yerleştirme)	[F3] (Insert) (ya da [SHIFT] + [F3]) belirtilen pozisyona event yerleştirmek için [SHIFT] + [F1] (Insrt) - yerleştirilen event'ın tipini ve değerini belirlemek için
Move (Kaydırma)	[SHIFT] + [F1] (Velo) (ya da [F1]) - kaydırılacak event'ı belirlemek için [SHIFT] + [F1] (Velo) - kopyalanan event'ın yeni pozisyonunu belirlemek için
Copy(Kopyalama)	[SHIFT] + [F2] (Copy) (ya da [F2]) - kopyalanacak event'ı belirlemek için [SHIFT] + [F2] (Copy) - kopyalanan event'ın gideceği yeri belirlemek için

Bu fonksiyonlar hakkında ayrıntılı bilgi edinmek için Referans Kitabı (Reference Manual) inceleyiniz.

Not: Aşağıda belirtilen "Adım Adım Kayıt" örneğinde event yerleştirme (Insert) fonksiyonu için uygulamalı bir örnek verilmiştir.

Not: Bir Micro sayfasından (başka bir fonksiyonu seçmek için) her çıkışınızda ya da [F5]'e (Exit) basarak Micro modundan her çıkışınızda ekran, yaptığınız değişikliklerin işleme konulduğunu (uygulandığını) belirtmek üzere "Executing" mesajı verir.

Yaptığınız en son ayarlamayı uygulamaksızın Micro modundan çıkmanın bir yolu yoktur. Başka bir deyişle bir fonksiyon için son adımı uygulamazsanız dahi (Execute'u işletmeseniz dahi) siz Micro modundan çıkar çıkmaz ayarlamalar işleme konulur.

Micro modunda, [F4]'e basarak 1 no'lu Micro sayfasına dönebilirsiniz.

12.7 Örnek: Adım Adım Kayıt (Step time record)

User Style Micro Fonksiyonu notaları tek tek girerek kayıt yapmanızı sağlar. Örnek olarak aşağıdaki bir bar'lık davul pattern'ini kaydedelim:

Bu davul pattern'i bir bass davul (C2 veya MIDI nota numarası 36), bir snare (D2 veya MIDI nota numarası 38) ve bir Hi-hat (F#2 veya nota numarası 41)'dan oluşmuştur.

Şimdi, G-800'ü yeni açtığınızı ve dolayısıyla User Stil hafızalarının boş olduğunu ve Basic/Intro v.s.den birini seçtiğinizi varsayalım. İlk yapmanız gereken şey bar uzunluğunu belirlemektir:

Bar Uzunluğunun belirlenmesi

- 1) Ana Ekranda iken [F4]'e basarak User Style moduna girin.
- 2) [F2]'ye (Length - Uzunluk) basın.
- 3) [PAGE] ▼ butonunu kullanarak aşağıdaki ekran sayfasını (Length sayfası) elde edin.

Track	M-B	IN: bar CPT	ED: bar CPT	LENGTH
1	M-B	8.---	8.---	1Share
2	M-B	8.---	4.---	2Intr
3	7-B	8.---	4.---	3Mark*
4	M-A	8.---	8.---	4Rec
5	M-A	8.---	4.---	5Exit
6	7-A	8.---	9999.7679	

▼SELECT ▼BAR ▼CPT ▼ALL*

- 4) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek 1 ADR'yi veya All'ı (bütün kanallar) seçin.

All'ı seçerseniz ritmin bütün kanalları için bar uzunluğunu belirleyebilirsiniz.

- 5) [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirerek ekranda "In" yazan yerin altındaki M-B satırını siyah kursorle işaretleyin.

- 6) [BASS/BANK] yuvarlak düğmesini çevirerek 1 değerini girin.

Örnek pattern'imiz 1 bar uzunluğunda olacaktır.

- 7) Belirlediğiniz bar uzunluğunun onaylanması (İşleme konulması) için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna basın.

Ekranın sol alt köşesindeki "Execute" (Uygula) yazısı kendi hizasında bulunan butona basarak onaylama işini yapabileceğinizi gösterir.

Ekran "Ok Function Complete" mesajını verene dek bekleyin.

- 8) 1 no'lu User Style/Rec sayfasına atlamak için [F4]'e basın.

Notaların tek tek girilmesi (Step time record)

- 9) User Style/Micro moduna girmek amacıyla, [SHIFT] butonuna basılı tutarken [F2]'ye basın.

TRACK	MODE	TYPE	DIVISION	STYLE	UI
1	MAJ	BSC	IN	USERSTL1	
2					
3					
4					
5					

PROCEED LISTEN

- 10) 1 ADR kanalını seçin ve Mode = Maj (Majör), Typ = Bsc (Basic) ve Division = In (Intro) ayarlamalarını yapın.

ADR ismi ekranda büyük harflerle görüntülenmelidir. Çünkü bu kanalda artık bir takım ayarlamalar yapılmıştır (kanalda bir takım datalar mevcuttur). Bunların hiçbiri yapılmıyorsa (kanalda hiç data olmasaydı) ADR ismi ekranda küçük harflerle görüntülenirdi.

- 11) Diğer Micro sayfasına girmek amacıyla, Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna (Proceed - devam et) basın.

- 12) [F3]'e (Insert) basın.

Burada bir "event yaratma" (create event) fonksiyonu olmadığından event yaratmak için başka bir yol bulmamız gerekir. Event'ların yerleştirilmesi aslında yeni bir event yaratılmasına denk düşüyor.

BAR BEAT CPT	STATUS	VELO	GATIME	MICRO
8998.01.000	<CC 00>	16	<Bnk>	1Chnse
8998.01.001	<CC 32>	2	<Bnk>	2Erase
8998.01.001	PC	33		3Intr
8998.01.001	C*2: 37	127	65536	4Micr

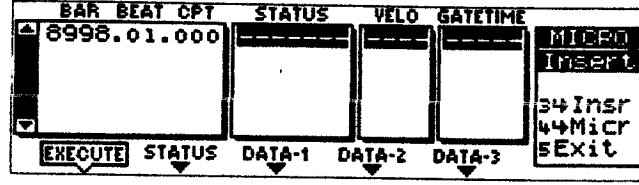
▼BAR ▼BEAT ▼CPT PROCEED 5Exit

Bass davul ile başlayalım.

13) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek Bar = 1'i seçin.

Beat ve CPT değerleri zaten sırasıyla "1" ve "0" 'a ayarlıdır, dolayısıyla bunları değiştirmeniz gerekmez.

14) Part Select bölümünden [UPPER 1] butonuna (Proceed) basın.

Şu anda seçilmiş durumdaki bir event'ı yerleştirmiş oldunuz, ancak event hala boş durumdadır. Şimdi event'ı tanımlayalım:

15) Klavyeden C2 tuşuna (soldan 2.C) basın.

Eğer bass davulun sesini duyarsanız doğru C'ye basıyorsunuz demektir. [BASS/BANK] yuvarlak düğmesini çevirerek de notayı seçebilirsiniz ancak bu biraz zaman alıcı olur.

16) [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmesini çevirerek nota şiddetini (velocity value) 127'ye ayarlayın.

Eğer 15.adımda notayı klavyeden girerseniz tuşa basış şiddetiniz velocity değeri olarak okunur ve bu değer girilir.

Bir çeyrek nota 120 CPT değerine eşit olduğundan, nota - süresi oldukça kısa olacaktır. Bununla birlikte melodi partileri için uygun Gate Time değerini belirleyin.

Aşağıdaki tabloda çok sık kullanılan notalara karşı düşen CPT değerleri verilmiştir.

Note	CPT	Note	CPT
o	480	♪ ₃	90
♪	240	♪	60
♪	120	♪	30

18) Şu ana dek yapılan ayarlamaların işleme konulması için Part Select bölümünden [M.DRUMS] (Execute) butonuna basın.

19) Sırasıyla, [DRUMS/PART], [ACCOMP/GROUP] ve [BASS/BANK] yuvarlak düğmelerini çevirerek Bar = 1, Beat = 1, CPT = 60 değerlerini girin.

Şu anda, ilk vuruşun ikinci sekizliğini girmiş oldunuz.

20) Boş bir event yerleştirmek ve 2 no'lu Insert sayfasına girmek amacıyla Part Select bölümünden [UPPER 1] butonuna basın.

21) Klavyeden C2 tuşuna basın.

22) [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmesini çevirerek nota şiddetini (velocity değeri) 90'a ayarlayın.

23) [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirerek Gate Time (nota süresi) değerini 1'e ayarlayın.

24) Part Select bölümünden [M.DRUMS] (Execute) butonuna basarak ayarlamaların işleme konulmasını sağlayın.

25) Şimdi geriye kalan notaları yerleştirin.

Aşağıdaki tablo, belirlenecek nota pozisyonlarını ve basılacak tuşları göstermektedir:

Enstrüman	Pozisyon (Bar - Beat - CPT)	Nota Şiddeti (Velocity) *	Tuş
Bass davul	1- 2 - 60	90	C2 (36)
	1- 3 - 0	127	
Snare	1- 2 - 0	120	D2 (38)
	1- 4 - 0	127	
Hi Hat	1- 1 - 0	127	F # 2
	1- 1 - 60	100	
	1- 2 - 0	115	
	1- 2 - 60	100	
	1- 3 - 0	120	
	1- 3 - 60	100	
	1- 4 - 0	115	
	1- 4 - 60	100	

* Bunlar sadece öneri mahiyetindedir.

Tablodaki tuş sütununda C2 ve D2'nin yanında belirtilen numaralar MIDI nota numaralarıdır.

26) Track Microscope edit sayfasına geri dönmek için [F4] (Micro) butonuna basın.

27) 1 no'lu User Style/Rec sayfasına geri dönmek için [SHIFT]'i basılı tutarken [F1]'e basın.

28) Pattern'i dinlemek için [START/STOP] butonuna veya Recorder bölümünden [PLAY ►] butonuna basın.

Not: Insert sayfalarında iken pattern'i dinlemek için [START/STOP] butonuna basın. Event'ları ekranda izlemek için [PAGE] ▲ / ▼ butonlarını kullanın.

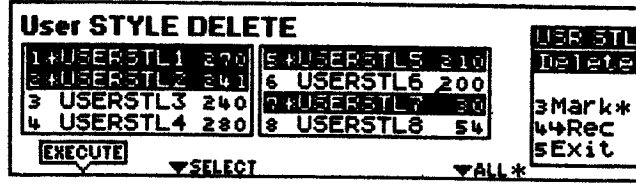
12.8 User Stil hafızasından bir User Stili silmek için

User Style/Delete Fonksiyonu User Stil hafızasından bir ritmi silmek için kullanılabilir. Ancak bu fonksiyona muhtemelen hiç ihtiyacınız olmayacak, çünkü belirli bir User Stil hafızasına disketten yeni bir Stil yüklenmesi o hafızadaki eski Stilin otomatikman silinmesi demektir. Daha da ötesi, G-800'ü kapattığınızda tüm User Stiller hafızada silinir.

Not: Stili bir daha kesinlikle kullanmayacağınızdan emin değilseniz, Stili silmeden önce diskete kaydedin.

Bir veya birkaç ritmin silinmesi

1) User Style modunda iken, [SHIFT]'i basılı tutarken [F4]'e (Delete) basın (Eğer menüde "4 Delete" seçeneği görünüyorsa sadece [F4]'e basın).

2) Sileceğiniz User Stili ekranda işaretlemek için [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirin; veya (1 ~ 4) arası veya (5 ~ 8) arası ya da bütün Stilleri seçmek için [UPPER/VARIATION] yuvarlak düğmesini çevirin.

3) Seçtiğiniz Stilleri sileceğinizden iyice emin olduktan sonra, Stilleri silmek için Part Select bölümünden [M.DRUMS] butonuna basın.

Stiller silinirken ekran aşağıdaki mesajı verir:

Silme işlemi bitince ekran aşağıdaki mesajı verir:

Ekrana, şimdi 1 no'lu User Style/Rec sayfasına döner.

13. MIDI Bölümü

MIDI, Musical Instruments Digital Interface (Müzik Enstrümanları Sayısal Arabirimi) ifadesinin kısaltılmasıdır. MIDI kelimesi pek çok şeye işaret eder ki, bunlardan en yaygını müzik yapımı ile ilgili mesajların alışverişi için müzik enstrümanları ve efekt cihazları tarafından kullanılan soket tipini gösterir. G-800'ün klavyesine her çalışınızda veya Aranjörü her başlatışınızda, enstrümanınız MIDI OUT soketlerinin birinden MIDI datalarını gösterecektir. Eğer G-800'ün MIDI OUT soketlerinden birini başka bir enstrümanın MIDI IN soketine bağlarsanız, bu enstrüman G-800'ün partilerini aynı notalarla çalabilir.

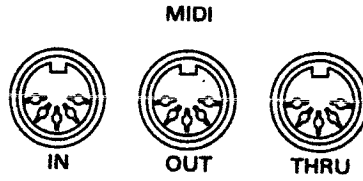
MIDI müzikle ilgili her türlü faaliyeti bir MIDI kablosu yoluyla gönderilebilecek ikili kodlanmış dijitalere dönüştüren bir dildir. MIDI, üreticileri ve tipleri farklı enstrümanlar arasında data alışverişini sağlayan bir evrensel standarttır. Daha da ötesi, MIDI, G-800'ü bir bilgisayara ya da sequencer'a bağlamanıza imkân verir.

13.1 Genel olarak MIDI

MIDI datalarının alınması ve gönderilmesi için gerekenler

■ MIDI soketleri

MIDI mesajları aşağıda belirtilen üç MIDI soketi özel MIDI kabloları kullanılarak gönderilir ve alınır.

Soket	Fonksiyonu
MIDI IN	Diğer MIDI cihazlarından gönderilen mesajlar bu soketten alınır.
MIDI OUT	G-800'den dışarıya MIDI mesajları bu soketten gönderilir.
MIDI THRU	MIDI IN'den alınan mesajların aynısı bu soketten dışarı gönderilir.

MIDI hakkında verilebilecek çok ayrıntılı bilgiler bu kılavuzun amacını aşar. Roland bayinizden temin edebileceğiniz MIDI Guide (MIDI rehberi) kitabında MIDI konusu girisiyle ve çıktısıyla anlatılmaktadır.

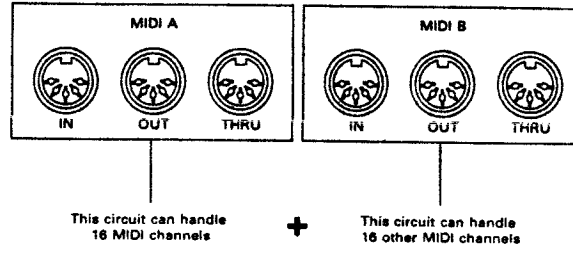
■ MIDI kanalları (Channels)

MIDI'de aynı anda 16 kanal üzerinden mesaj alma ve gönderme sağlanabilir ve dolayısıyla 16 enstrüman aynı anda kontrol edilebilir. Bugünlerde, çoğu enstrüman - G-800 gibi - multitimbral'dır, yani birkaç müzik partisini farklı sound'larla çalabilme özelliğine sahiptir.

Multitimbral kavramını anlamak pek zor değildir. Sadece G-800'ü düşünün: Davul, bass ve altı akompanyadan oluşan bir Aranjör ve bunun yanında, çalabileceğiniz dört klavye partis (Upper 1, Upper 2, Lower ve Manuel Bass) ile donatılmış bir enstrüman.

Tüm bu partileri farklı sound'larla çalabilmeye multitimbral özelliği denir. Bu özelliğe Sound Canvas serisi modüller, JV-1080 ve JV serisi synthesizer'lar da sahiptir.

Mevcut pekçok multitimbral enstrümanın tersine G-800 32 MIDI kanalı ile çalışabilir. G-800'de iki ayrı MIDI devresi (MIDI A ve B) vardır. Başka bir deyişle iki ayrı MIDI IN soketi, iki ayrı MIDI OUT soketi ve iki ayrı MIDI THRU soketi vardır:

Bu iki MIDI devresi arasında bir ara bağlantı yoktur. Bu devrelerin herbiri (A ve B) ayrı ayrı 16 MIDI kanalını kullanabilir. Başka bir deyişle, G-800 32 partiyi çalıştırma yeteneğine sahiptir.

■ MIDI dataları

MIDI Standardının en önemli tarafı, MIDI'de bir enstrümanın diğer bir enstrümana bir notanın, ne kadar süre ile ve hangi şiddetle çalması gerektiğini söyleyebilme imkanının olmasıdır. Bu işi gören mesajlar note-on, note-off ve velocity mesajlardır.

Müzikle ilgili diğer mesajlar arasında modülasyon (vibrato), pitch bend (akord kaydırma), volüm, panpot v.s. mesajları bulunur. G-800'ün alabileceği ve gönderebileceği MIDI dataları için MIDI Implementation Chart'ı inceleyiniz.

Diğer gruptaki MIDI mesajları mesaj alıcısının hangi sound'u ne zaman seçeceğini belirtmek için kullanılır. Bu mesajlar bank select ve program change mesajlarıdır. Aslında, bu mesajlar her bir Stil divizyonunun başına ve bir performans programına otomatik olarak kaydedilir, dolayısıyla mevcut tüm partiler için ton seçimini sadece birkaç butona basarak gerçekleştirebilirsiniz. Program change ve bank select mesajları ayrıca, performans programlarını, stilleri ve (MDR ve ADR Partileri için) Davul Setlerini seçmenize imkân verir.

Diğer MIDI dataları, iki MIDI enstrümanının aynı anda başlaması ve durması ve aynı tempoda çalmasını sağlamak için Senkronizasyonu sağlar. MIDI yoluyla ritm yazma işlemlerinden bahsederken senkronizasyona da değinmiştik.

Son olarak, MIDI'de aşağıdaki parametreleri üç yolla göndermeniz mümkündür.

Data tipi	İsmi
Tüm GM/GS ses kaynaklarında mevcut olan parametreleri ayarlamak için parametre dataları = Pitch Coarse/Fine, Pitch Bend Range	RPN (Registered Parameter Number)
Sadece belirli bir enstrüman tipinde (örneğin sound canvas ailesinde) mevcut olan parametre dataları = klavye partilerine ait ses parametreleri (bkz. sayfa 85)	RPN (Non-Registered Parameter Number)
Yalnızca belirli enstrümanlarda (genellikle tek bir modelde) mevcut olan parametre dataları	Sys Ex (System Exclusive)

RPN ve NRPN mesajları ile SysEx dataları arasındaki fark, RPN ve NRPN'lerin çalma esnasında bir sürgü, bir expression pedal v.s. ile değiştirilebilmesi ve genellikle uzun bir programlama gerektirmemesidir. Sys Ex dataları ise, MIDI datalarının nasıl gönderileceği ve nasıl tanımlanacağı konusunda belirli bir bilgi düzeyini gerekli kılar.

G-800'deki MIDI

Buraya kadarki anlatılanlar MIDI hakkında söylenebilecek herşeyi kapsamamaktadır, ancak MIDI'nin sayısız imkânlarını keşfetmeniz ve neler yapabileceğinizi görmemiz için size biraz fikir vermeyi amaçlamaktadır.

■ MIDI kanalları & RX Partileri

G-800'deki partilerin MIDI kanallarına (Fabrikada belirlenmiş olan) dağılışını size göstermeden önce, bilmeniz gereken başka birşey vardır. G-800-Arranger Workstation'da yalnızca MIDI yoluyla çalınabilecek üç parti mevcuttur. Bu partiler G-800'ün klavye partileri gibi çalışmakla birlikte, bu partileri G-800'ün üzerinden seçemezsiniz veya klavye yoluyla çalamazsınız.

Bu partiler mesaj alma kanalları (Receive channels) üzerinde olduğundan bunlara RX Partileri denir. Bir bilgisayar veya sequencer kullandığınız zaman bu partileri kullanabilirsiniz. Bu partileri kullanmanın diğer bir yolu: Bir MIDI master klavyenin (örneğin A-30 veya A-80) MIDI OUT soketini G-800'ün MIDI IN soketine bağlayın, master klavyede bölünme yapın ve G-800'ün iki RX Partisini master klavyeden çalın.

Başka bir deyişle, eğer herhangi bir sahnede, sisteminizi genişletmeyi düşünüyorsanız bir MIDI master klavyeyi sisteminize dahil ederek G-800'ün ses üretim sistemindeki ilave üç partiyi de çalabilirsiniz.

G-800'deki partilerin MIDI kanallarına dağılışı aşağıdaki gibidir:

Parti	MIDI kanalı	Parti	MIDI kanalı	Fonksiyon	MIDI kanalı
Upper 1	A 4 *	A. Davullar	A 10	Stil seçimi (Style Select)	A 10 * *
Upper 2	A 6	A. Bass	A 2	Basic Channel	
Lower	A 11	Ac 1	A 1		A13(Off) * * *
M.Bass	A 12	Ac 2	A 3	Recorder Song parts	B1 ~ B16
M.Drums	A 16	Ac 3	A 5		
RX1	A 13	Ac 4	A 7		
RX2	A 14	Ac 5	A 8		
RX3	A 15	Ac 6	A 9		

* A ve B harfleri iki ayrı MIDI devresine işaret eder. Eğer, Upper Partisi'nin başka bir modüle data göndermesini istiyorsanız, G-800'ün MIDI OUT soketini modülün MIDI IN soketine bağlamanız gerekir.

* * Bu mümkündür çünkü Davul Setleri CC 0 ≠ 0 numaralarına, diğer yandan Style Select (Stil Seçimi) mesajları daima CC 0 = 0 numaralarına atanmıştır.

* * * "On" (açık) durumu TX modundadır.

Recorder Song Parts, G-800'ün disket sürücüsünü kullanılarak playback yapılan şarkıların partileri demektir.

Fabrikada belirlenmiş olan bu dağılış düzeni mesaj gönderme (Transmit - TX) ve mesaj alma (Receive - RX) durumları için aynıdır ancak ayrı ayrı ayarlanabilir. Eğer geçerli bir nedeniniz yoksa, bu dağılışı değiştirmemenizi öneririz. Bir parti için başka bir MIDI mesaj alma veya mesaj verme kanalının seçilmesi, eski tip Roland Intelligent Arranger tipi

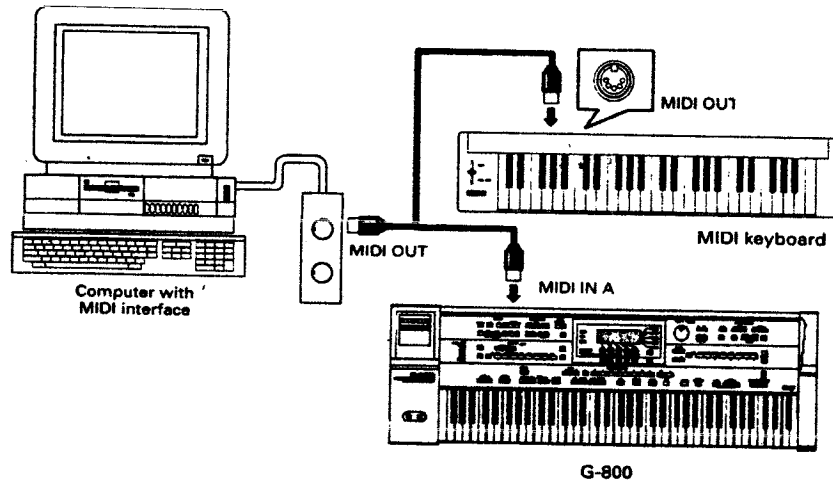
enstrümanlarla veya G-800'ü satın almadan önce kaydetmiş olduğunuz parçalarla uyumluluk gibi sebeplerden dolayı gerekli olabilir.

Not: Bir bakıma, B1 ~ B16 şarkı partileri üç Rx Partisi gibi çalışır. G-800'ün parti sayısını arttırmak için bu partileri MIDI yoluyla kontrol edebilir ve çalıştırabilirsiniz. Rx partilerinin tersine, şarkı partileri (song parts), G-800'ün disket sürücüsünde bir SMF'yi playback yaptığınızda dışarıya MIDI dataları gönderme özelliğine sahiptir.

13.2 MIDI bağlantıları

Diğer enstrümanlardan MIDI datalarının alınması

Bir bilgisayar veya sequencer'la çalışırken veya başka bir klavyede çalarken G-800'ün seslerinden yararlanmak isterseniz aşağıdaki bağlantıları yapın:

Eğer MIDI yoluyla çalmak istediğiniz partinin tabloda belirtilen MIDI kanal numarasının başında "A" harfi varsa, diğer cihazı G-800'ün MIDI IN A soketine bağlamalısınız. Eğer, MIDI yoluyla kontrol etmek istediğiniz partinin tabloda belirtilen MIDI kanal numarasının başında "B" harfi varsa, diğer cihazı G-800'ün MIDI IN B soketine bağlamalısınız.

Öneri: G-800'de playback yapılan şarkılara ait partiler aynı zamanda Aranjör modunda da mevcuttur, dolayısıyla G-800'ü her an 16-Parti multitimbral bir modül ve bir Arranger Workstation olarak kullanabilirsiniz.

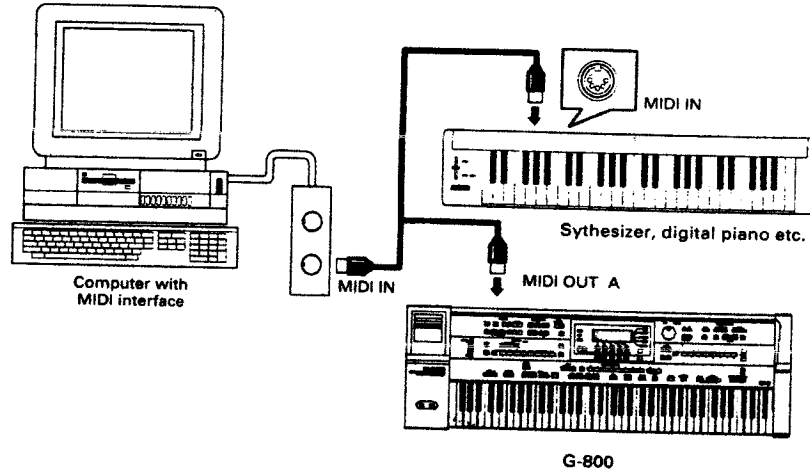
Öneri: Kullanılabilecek diğer kontrolörler arasında MIDI dönüştürücüsü olan davul cihazları (TD-7, TD-5, SPD-11, Octapad II), MIDI dönüştürücüsü olan gitar cihazları (GR-1, GR-09, GI-10), genel olarak, MIDI'ye dönüştürme yapabilen her tür MIDI kontrolörü (wind, MCR-8 fader ünitesi) bulunmaktadır.

Not: G-800'ün tüm partileri (Basic Channel hariç) MIDI mesajlarını alacak şekilde ayarlıdır. Eğer bu partiler diğer MIDI cihazından gelen mesajlara cevap vermiyorsa, MIDI cihazının MIDI OUT soketinin G-800'ün doğru MIDI IN soketine bağlı olup olmadığını kontrol edin.

Diğer enstrümanlardan veya bilgisayarlara MIDI datalarının gönderilmesi

G-800'ün belirli bir partisinde çalarken başka bir enstrümanın seslerini kullanmak is-

terseniz veya G-800'de çalarken bir bilgisayar veya sequencer'a kayıt yaptırmak isterseniz aşağıdaki bağlantıları yapın:

A veya B'den kullanılabilecek MIDI OUT soketi için sayfa 145'deki tabloyu inceleyin. Örneğin, G-800'deki Upper 1 partisinde çalarken dışardan bağlı bir modülün seslerini kullanmak istiyorsanız, modülün MIDI IN soketini G-800'ün MIDI OUT A soketine bağlayın.

Not: G-800'ün tüm partileri MIDI mesajları gönderecek şekilde ayarlıdır. Eğer G-800'de çaldıklarınıza ses modülü cevap vermiyorsa, ses modülünün MIDI IN soketinin, G-800'ün doğru MIDI OUT soketine bağlanıp bağlanmadığını kontrol edin.

13.3 MIDI datalarının alınması

Daha önce de belirtildiği gibi, G-800'deki partilerin MIDI kanallarına dağılış düzenini değiştirmek pek iyi bir fikir değildir.

Ancak, gene de, kullanacağınız diğer MIDI enstrümanları ile ilgili bir takım problemleri gidermek için gerekli olabilir.

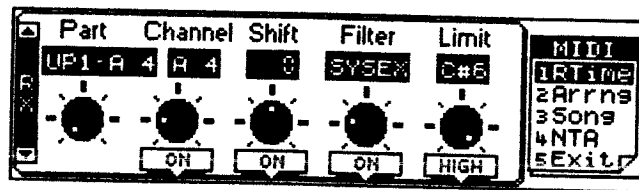
Partilerin kanallara dağılışında yaptığınız değişiklikler bir MIDI setinde saklanabilir ve gerektiği an çağırılabilir. Dikkat edilecek husus şudur: MIDI modunda yaptığınız değişiklikler G-800 kapatılınca otomatik olarak hafızaya alınmaz ve MIDI'ye ait ayarlamalar, değişiklikler bir performans programında saklanmaz.

Mesaj alma kanalları (Rx)

■ Klavye Partileri (R Time) için ayarlamalar

Örnek olarak Upper 1'in MIDI mesaj alma kanalını B1'e ayarlayalım.

1) Ana Ekranda iken [F3]'e (Midi) basarak MIDI moduna girin.

2) [F1]'e basarak "R Time" 'ı (Klavye Partileri) seçin.

Rx sayfası zaten seçilmiş durumdadır. Eğer seçilmemişse, [PAGE] ▲ / ▼ butonlarını kullanarak ekranın en solundaki sütunda Rx yazmasını sağlayın (Rx - Receive, kısaca MIDI için mesaj alma durumunu belirtir).

3) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek Upper 1 partisini (UP1) seçin.

4) [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini ayarlayarak channel parametresini B1'e ayarlayın.

B1'in seçilmesi Upper 1 partisinin MIDI kanalı 1'e gönderildiğini gösterir. Bu durumda bu parti MIDI IN B soketinden alınan MIDI kanalı 1'deki datalara cevap verir.

5) Ana Ekrana dönmek için [F5]'e (Exit) basın.

■ Aranjör ve şarkı bölümleri için kanal ayarlamaları

Aranjör (ADR, ABS, AC1 ~ AC6) ve şarkı partilerinin (Sng B1 ~ B16) diğer MIDI mesaj alma kanallarına (Rx) gönderilme işlemi klavye partilerinde yapıldığı gibidir; tek bir fark vardır: 2. adımda Aranjör için [F2]'ye (Arrang) veya şarkı için [F3]'e (song) basmanız gerekir.

Not: RTime (Klavye Partileri) sayfasından farklı olarak Arrang sayfasında, yalnızca MIDI yoluyla çalışabilen partiler olan Rx Partilerini de (Rx1, 2 ve 3) seçebilirsiniz.

■ NTA kanalı

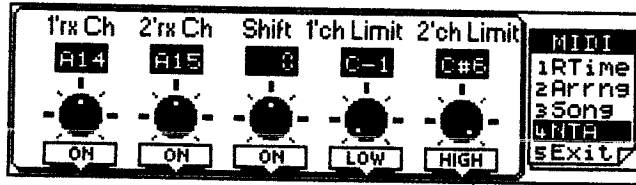
Daha önceden hatırlayacağınız gibi NTA Note to Arranger, (Aranjörü Besleyen Notalar) ifadesinin kısaltılmışıdır. Başka bir deyişle, klavyede bastığınız akor notalarını ifade eder. Bu notalar MIDI yoluyla da alınabilir. Eğer Aranjörün bu notaları kullanarak çalışmasını isterseniz, notaları NTA fonksiyonuna ayrılmış olan MIDI kanallarından göndermeniz gerekir.

NTA'ları almak için iki kanal mevcuttur, dolayısıyla G-800'ü bir aranjör modülü olarak bir MIDI akordionu için kullanabilirsiniz veya iki kanal üzerinden mesaj gönderebilen bir MIDI enstrümanı için kullanabilirsiniz (MIDI akordionları akor ve bass notalarını farklı MIDI kanallarından gönderir, bu G-800 için bir sorun yaratmaz).

Öneri: İki master klavye ile ya da PK-5 MIDI bass pedal ünitesi ile Aranjör'ü kontrol etmek için bu iki NTA kanalından yararlanabilirsiniz.

1) Ana Ekranda iken [F3]'e (Midi) basın.

2) [F4]'e (NTA) basarak NTA'yı seçin.

Rx sayfasını seçmeye gerek yoktur, çünkü NTA için Tx sayfası yoktur. G-800'ün klavyesinde çaldığınız notalar Aranjöre ve oradan da Aranjör partilerine gönderilir ve akompanyanın doğru tuşlarda çalması sağlanır. Tüm Aranjör notaları MIDI yoluyla iletildiğinden NTA'ları ayrıca MIDI yoluyla göndermeye gerek yoktur.

G-800'de NTA'lar için mesaj alma kanalını belirlemeden önce diğer MIDI enstrümanının kullanım kılavuzunu inceleyerek hangi kanallardan mesaj gönderdiğini öğrenin.

1) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek NTA için 1. mesaj alma kanalını (1'rx Ch) seçin ve [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirerek NTA için 2. mesaj alma kanalını (2'rx Ch) seçin.

2) Ana Ekrana dönmek için [F5]'e basın.

■ Basic Channel

Basic Channel, performans programlarının seçimi ile ilgili olarak program change ve

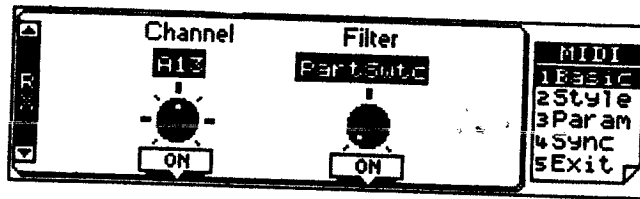
bank select mesajlarının alınması ve gönderilmesi için kullanılan bir MIDI kanalıdır. Başka bir deyişle G-800'de bir performans programını her seçişinizde bununla bağlantılı olarak, G-800'ün MIDI OUTPUT soketinden ve Tx sayfasında seçtiğiniz MIDI kanallarının üzerinden bir dizi MIDI mesajı gönderilecektir.

Benzeri şekilde, eğer G-800, Basic Channel üzerinden bir dizi mesaj (bank select ve program change) alırsa, alınan mesajlarda belirtilen numaralara ait performans programını seçecektir.

Klavye Partileri (R Time), Aranjör ve şarkı partilerinde olduğu gibi Basic Channel'in mesaj alma (Rx) ve mesaj gönderme (Tx) kanalları aynı numarada olmak zorunda değildir. Örneğin Basic Rx = A10 ve Basic Tx = B4'ü seçmek pekâlâ mümkündür. Ancak böyle bir seçim kafa karıştırıcı olabilir. Kural olarak, hangi bölümün hangi MIDI kanalı üzerinden mesaj alması ve göndermesi gerektiği konusunda bir karar verip buna her zaman sadık kalmanız gerekir.

Basic mesaj alma kanalının nasıl ayarlanacağı aşağıda belirtilmiştir:

- 1) Ana Ekranda iken [F3]'e (Midi) basın.
- 2) [SHIFT]'i basılı tutarken [F1]'e (Basic) basın.

Rx sayfası seçilmemişse (ekranın en solundaki sütunda Rx yazmıyorsa) [PAGE] ▲ / ▼ butonlarını kullanarak Rx sayfasını seçin. Tx sayfası Basic mesaj gönderme kanallarını belirlemenizi sağlar.

3) [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirerek Basic mesaj alma kanalını belirleyin.

4) Ana Ekranı dönmek için [F5]'e basın.

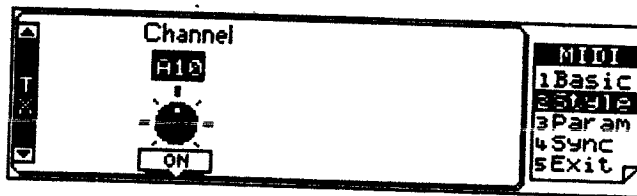
Basic mesaj gönderme kanalını belirlemek için [PAGE] ▲ / ▼ butonlarını kullanarak Basic Tx sayfasını seçin.

■ Style Select (Stil Seçme) kanalı

Adından da anlaşıldığı gibi Style Select kanalı G-800'ün veya mesaj alan başka bir cihazın başka bir Müzik Stilini seçmesine neden olan program change mesajlarının alınması ve gönderilmesi için kullanılır. User Stil hafızalarının MIDI yoluyla da seçilebileceğine dikkat ediniz.

Örnek olarak Style Select mesaj alma kanalını (Tx) B16'ya ayarlayalım:

- 1) Ana Ekranda iken [F3]'e (Midi) basın.
- 2) [SHIFT]'i basılı tutarken [F2]'ye (Style) basın.
- 3) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki ekran sayfasını seçin (MIDI/Style/Tx sayfası)

4) [ACCOMP/GROUP] yuvarlak düğmesini çevirerek Channel parametresini B16'ya ayarlayın.

5) Ana Ekranı dönmek için [F5]'e basın.

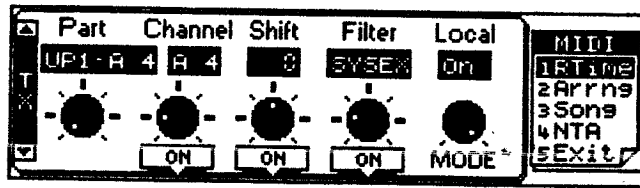
Kayıt Ünitesi (Recorder) ve MIDI IN girişleri

Aranjör modunda, kayıt ünitesine ait 1 ~ 16 arası kanallar, otomatik olarak MIDI IN A girişine bağlanır, dolayısıyla MIDI yoluyla bağlı diğer modüllerden gelen MIDI dataları Aranjör ve klavye partileri kullanılarak kaydedilir. MIDI IN B'den de partilere data gönderebilirsiniz, ancak bu datalar kayda geçmeyecektir.

Ancak, GM/GS modunda, (Aranjör'ü kullanmaksızın) klavye partilerini kullanarak kaydetmek istediğiniz tüm MIDI partileri MIDI IN B'ye bağlanmalıdır.

13.4 Mesaj gönderme kanalları (Tx) ve anahtarları

Klavye Partileri, Aranjör ve şarkı bölümlerinin ve Basic ve Style Select kanallarının mesaj gönderme kanalları, herbir parti veya fonksiyonun kendi datalarını gönderdiği MIDI kanallarıdır. Mesaj gönderme kanallarında (Tx) ayarlamaların yapılışı, mesaj olma kanallarında (Rx) yapıldığı gibidir. Mesaj gönderme kanallarında ayarlama yapmak için önce Tx sayfasını seçmeniz gerekir. Tipik bir Tx sayfası aşağıdaki gibi görünür:

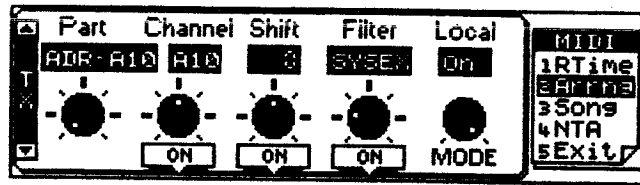
13.5 Diğer MIDI ayarlamalarının yapılışı

Yukarıda da belirtildiği gibi G-800'ün partileri MIDI datalarını alacak ve gönderecek şekilde ayarlıdır. Ancak, bazı durumlarda belirli bir partinin bir MIDI cihazından gelen mesaja cevap vermemesini isteyebilirsiniz. Benzeri şekilde, G-800'ün bir partisini diğer MIDI alıcısına mesaj göndermeyecek şekilde çalmak isteyebilirsiniz.

Bu tip durumlarda MIDI yoluyla mesaj alımını ve mesaj gönderilmesini açan (On) veya kapatan (Off) anahtar ayarlamamız gerekir. Bu anahtar, ekranda belirtilen partiye ait MIDI kanalının altında bulunmaktadır.

Örneğin, Davul partisinin (ADR) MIDI yoluyla bağlı olan bir modüle MIDI datası göndermesini istemediğinizi varsayalım. Bu gibi bir durumda, MIDI'ye mesaj gönderilmesini iptal etmenin yolu (Off durumu) aşağıda belirtilmiştir.

- 1) Ana Ekranda iken [F3]'e (Midi) basın.
- 2) [F2]'ye basarak Arrang (Arranger)'ı seçin.
- 3) [PAGE] ▼ butonuna basarak aşağıdaki sayfayı seçin (MIDI/Arrang/Tx sayfası).

- 4) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek ADR partisini seçin.
- 5) Part Select bölümünden [M.BASS] butonuna basarak Channel anahtarını "Off" 'a getirin.
- Davul partisnin kanalı kapanmış durumdadır. Bu parti artık MIDI datalarını (kanal 10, MIDI OUT A'dan) göndermeyecektir.
- 6) Ana Ekran'a dönmek için [F5]'e basın.

MIDI mesaj alma ve mesaj gönderme filtreleri

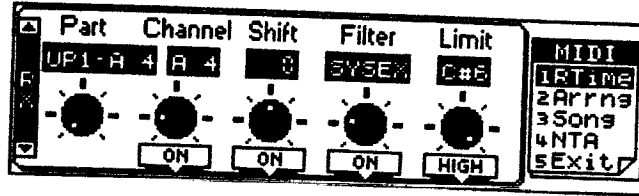
MIDI/...../ Rx sayfasında veya MIDI/...../Tx sayfasında iken bir partiyi seçip, Part Select bölümünden [M.BASS] butonuna basarsanız, o parti artık, MIDI datalarını göndermeyecek veya MIDI datalarına cevap vermeyecektir. Yani o kanal tamamen iptal olmuş durumdadır. Kanalı tamamen iptal etmek yerine yalnızca belirli tip MIDI mesajlarının alınmasını veya gönderilmesini engellemek de mümkündür.

Örneğin, Upper 2 partisinin başka bir tonu seçmeksizin dolayısıyla bank select ve program change mesajlarına cevap vermeksizin yalnızca MIDI yoluyla gelen notaları çalmasını istiyorsanız, MIDI program change/bank select datalarının alımını belirleyen anahtarı "Off" durumuna getirmeniz gerekir. Off durumu, ilgili dataların filtrelendiği (geçirilmediğini) gösterir.

Filtrelenebilen diğer mesajlar şunlardır: P Bend (pitch bend), Modul (modulation), Volm (volume. Panpt (pan), Expre (Expression) Hold, Sost (Sostenuto), Soft, Revrb (reverb), Chors (chorus), Delay, A Ctr 1 (assignable controller function), RPN (registered parameter number), NRPN (non registered parameter number Sys Ex (system exclusive), CC32 = 0

Örnek olarak Upper 1 Partisi için bank select/program change mesajlarını filtreleyelim; bu durumda Upper 1 Partisinin tonu MIDI yoluyla gelen mesajlara göre değişmeyecektir.

- 1) Ana Ekranda iken [F3]'e (Midi) basın.
- 2) [F1]'e basarak R Time'ı (klavye partileri bölümü) seçin.
- 3) [PAGE] ▲ / ▼ butonuna basarak aşağıdaki sayfayı seçin (MIDI/R Time/Rx sayfası).

- 4) [DRUMS/PART] yuvarlak düğmesini çevirerek UP1'i (Upper 1) seçin.
- 5) [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmesini çevirerek Filter parametresini "P Chng" 'e ayarlayın.
- 6) Part Select bölümünden [UPPER 2] butonuna basarak mesaj alımını "Off" durumuna getirin.

Diğer MIDI mesajlarını filtrelemek (geçmesini önlemek) istiyorsanız, [LOWER/NUMBER] yuvarlak düğmesi ile bu mesajları seçin ve Part Select bölümünden [UPPER 2] butonuna basarak mesaj alımını "Off" (kapalı) durumuna getirin.

Bu mesajlardan birinin tekrar alınmasını sağlamak (filtreyi kaldırmak) için Part Select bölümünden [UPPER 2] butonuna tekrar basarak "On" durumunu seçin.

Not: Yukarıdaki örnekte P Chng'in seçimi, Upper 1 Partisinin bank select mesajlarına da cevap vermeyeceğini gösterir.

CC32 = 0 mesajı yeni (A/B grubu) ya da eski (C/D) tip tonları seçmenizi sağlar. Daha önceden de hatırlayacağınız gibi, bu mesaj CC32 bank select mesajı eksik olduğunda ya da 0 değerini aldığıda A/B grubundan mı yoksa C/D grubundan mı ton seçimi yapılacağını belirler. Böylece, çalmakta olduğunuz parçalarda değişiklik yapmadan G-800'ün seslerinden yararlanmanız sağlanmış olur.

- 7) Ana ekrana dönmek için [F5]'e basın.

■ Transpoze ve Oktav değiştirme

Rx ve Tx sayfalarındaki Shift fonksiyonu, MIDI nota mesajlarının (Rx'den alınırken) ton jeneratörüne gönderilmeden önce veya MIDI nota mesajlarını MIDI OUT'den belirli bir partiye (bir Tx kanalına) göndermeden önce notalarda transpoze yapılmasını sağlar.